

AVOCATUL POPORULUI

Domnișorul pavind
prevenirea torturii - MNP

Aprob,

Avocatul Poporului

Raport

privind vizita desfășurată la Centrul de Primire în Regim de Urgență

Baia Mare.

Raportul este structurat pe trei capitulo, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare
2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare
3. Recomandări

Alba Iulia – 2022

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 16 alin. (1), art.33 alin. (1), art. 35 lit. a) si art. 39 alin. (3) din **Legea nr. 35/1997 privind organizarea si funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată și cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor**, în data de 29 martie 2022 a fost efectuată o vizită de monitorizare la **Centrul de Primire în Regim de Urgență Baia Mare, județul Maramureș**.

Vizita a avut ca **obiective** verificarea tratamentului acordat beneficiarilor serviciului social sub aspectul prevenirii torturii, a tratamentelor inumane și degradante, incidente, asistența medicală, socială și psihologică a persoanelor vulnerabile. La efectuarea vizitei au participat reprezentanții instituției Avocatul Poporului, jurist, psiholog, consilieri în cadrul Centrului Zonal Alba al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, precum și reprezentant al organizației neguvernamentale *Asociația Umanitară Împreună Pentru Ei*, Baia Mare.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

a) informații generale

Centrul de Primire în Regim de Urgență (CPRU) Baia Mare funcționa în cadrul Complexului de Servicii Baia Mare, alături de Centrul Maternal Baia Mare, fiind un serviciu de tip rezidențial pentru copii, fără personalitate juridică, cu o capacitate maximă de 12 locuri și făcea parte din structura furnizorului de servicii sociale Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș. Acesta a fost înființat prin hotărârea nr. 10/ 14 februarie 2001 a Consiliului Județean Maramureș și își desfășura activitatea în baza licenței de funcționare nr. 000476/ 16.12.2020 (cod serviciu social 8790-CR-C-II), eliberată de Autoritatea Națională pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții.

Centrul era organizat și funcționa conform cadrului general de organizare și funcționare a serviciilor sociale, reglementat de Legea asistenței sociale nr. 292/2011 cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a altor acte normative secundare aplicabile domeniului.

Standardul minim de calitate aplicabil este **Ordinul nr. 25/ 2019** privind aprobarea **standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor** din sistemul de protecție specială, **Anexa nr. 2 - Standardele minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare, organizate ca centre de primire în regim de urgență, pentru copilul abuzat, neglijat sau exploataț, cod 8790 CR-C-II**, potrivit Nomenclatorului serviciilor sociale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiarii serviciilor sociale acordate în „Centrul de primire în regim de urgență Baia Mare” sunt: copii cu vîrstă între 7-18 ani, aflați **în pericol iminent** în propria familie, în familia lărgită sau în familia substitutivă, copiii aflați în risc de separare de părinți; copiii abuzați, neglijati sau supuși oricărora forme de exploatare; copiii delicvenți; copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate; copiii refugiați; copiii părăsiți în unități sanitare.

Centrul avea ca **scop** asigurarea accesului copiilor, pentru **o perioadă determinată** de timp, la găzduire, îngrijire, educație non-formală și informală, consiliere psihosocială și suport emoțional, îngrijire medicală prin evaluarea și supravegherea stării de sănătate, asistență medicală și recuperare.

b) beneficiarii (rezidenții) centrului

Capacitatea legală a centrului era de 12 de locuri, iar la data vizitei beneficiau de o măsură de protecție în centru, 7 minori. Dintre aceștia 3 minore se aflau efectiv în centru, 3 minori erau învoiți în familiile proprii, în vederea reacomodării și reintegrării acestora, iar un Tânăr se afla încarcerat la Centrul de detenție Craiova (minor și tineri), dosarul privind încetarea măsurii de protecție la C.P.R.U. fiind pe rolul Tribunalului Maramureș. Toate cele trei minore din centru frecventau o formă de învățământ, două dintre ele la Școala Gimnazială „Doctor Victor Babeș” din Baia Mare, iar a treia, cu cerințe educaționale speciale (CES), beneficia de învățământ la domiciliu. Relația celor trei beneficiare cu membri familiilor lor era una activă fiind menținută, de regulă, de cel puțin două ori pe săptămână, o dată telefonic și o dată prin vizite fizice la sediul centrului. Nu erau instituționalizați în acest serviciu copii încadrați într-un grad de handicap.

Pentru 6 dintre beneficiari instituirea măsurii de protecție specială s-a efectuat în baza **Dispoziției emise de directorul general**, iar pentru unul, această măsură a fost dispusă de către o instanță judecătorească din cadrul **Tribunalului Maramureș**. Exercitarea drepturilor și obligațiilor părintești pentru toți aceștia se îndeplinea de către șeful de centru, iar cele privitoare la bunurile minorului erau exercitate/ îndeplinite de către directorul general al DGASPC Maramureș.

Accesul beneficiarilor în Centru se realiza în baza unei **Dispoziții de plasament în regim de urgență**, emisă de directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș sau a unei Hotărâri emise de către instanța de judecată competentă, în urma unei evaluări inițiale a situației copilului; o altă condiție de eligibilitate, pentru un astfel de serviciu o constituia vârsta beneficiarului, acesta trebuind să fie în grupa de vîrstă 7- 18 ani.

Pe parcursul anilor 2021 și 2022, până la data vizitei, în CPRU Baia Mare au fost admisi 27 de copii, din care 21 cu Dispoziție de admitere emisă de directorul general al DGASPC și 6 prin hotărâre judecătorească.

Principalele motive pentru care a fost instituită măsură de protecție specială, la CPRU, au fost următoarele: minori consumatori de substanțe psihoactive, practicare vagabondaj, posibile acte cu caracter infracțional- 3; minori cu părăsire de domiciliu- 9; minore implicate în relații de concubinaj- 3; minori de cetățenie străină, fără reprezentant legal (neînsoțiti)- 2; minoră cu mama (familie monoparentală, singurul reprezentant legal) diagnosticată cu schizofrenie și care nu își poate exercita în mod adecvat drepturile și obligațiile părintești- 1; minori neglijanți de mamă și/ sau care practică cerșetoria- 4; minoră însărcinată- 1; minora rămasă fără reprezentant legal, prin plecarea mamei în străinătate- 1; minor cu suspiciune abuz sexual asupra nepoatei asistentului maternal profesionist (AMP), la care acesta se afla cu măsură de protecție anterior instituționalizării în CPRU- 1; minori cu părinți aflați în detenție- 2.

Din punct de vedere formal, Procedura de admitere în serviciul social CPRU Baia Mare **nu era întocmită în conformitate cu prevederile punctului 9.2.3, Subsecțiunea 2: 9.2 Cerințe generale, Secțiunea 9: Standardul 9 – Proceduri din Codul controlului intern managerial al entităților publice elaborat de Secretariatul General al Guvernului, aprobat prin Ordinul 600/2018** (*Procedurile documentate elaborate trebuie să fie în conformitate cu structura prevăzută în anexa nr. 2 și/ sau cu o procedură de sistem privind elaborarea procedurilor la nivelul entității publice*). **Procedurile existente în centru nu conțineau componente structurale minimale** (*pagina de gardă, cuprins, scop, domeniul de aplicare, documente de referință, definiții și abrevieri, descrierea activității sau procesului, responsabilități, formular de evidență a modificărilor, formular de analiză a procedurii, formularul de distribuire/difuzare, anexe, inclusiv diagrama de proces*), în conformitate cu Anexa nr. 2: Procedura documentată din Codul controlului intern managerial al entităților publice.

Încetarea serviciilor se realiza în una din următoarele situații: în cazul revocării dispoziției de plasament în regim de urgență, în condițiile prevăzute de lege, în cazul înlocuirii măsurii deplasamentului în regim de urgență cu măsura reintegrării familiale sau în cazul modificării măsurii de plasament în regim de urgență cu plasament la o persoană, o familie sau un serviciu rezidențial acreditat/ licențiat.

Deși prevederile legale erau respectate, la fel ca în cazul admiterii nici **Procedura privind încetarea serviciilor nu era întocmită în conformitate cu prevederile punctului 9.2.3, Subsecțiunea 2: 9.2 Cerințe generale, Secțiunea 9: Standardul 9 – Proceduri din Codul controlului intern managerial al entităților publice elaborat de Secretariatul General al Guvernului, aprobat prin Ordinul 600/2018.**

Pentru 5 din cei 7 beneficiari minori, **Planul de Intervenție Personalizat** avea ca finalitate **reintegrarea familială**, pentru unul schimbarea măsurii cu plasament la o casă de tip familial iar pentru minorul custodiat la Centrul de detenție Craiova (minor și tineri) se aștepta decizia Tribunalului Maramureș, privind propunerea de încetare a măsurii de protecție la CPRU Baia Mare.

Structura de personal a centrului, conform statului de funcții al DGASPC Maramureș, era formată din două categorii de salariați, **personal de specialitate și personal de îngrijire**, după cum urmează: 1 asistent medical, 3 pedagogi sociali și personal comun cu Centrul Maternal (1/2 normă la CPRU și 1/2 normă la Centrul Maternal), respectiv 1 șef centru cu atribuții de psiholog, 1 lucrător social pentru persoane cu probleme de dependență, 1 bucătar și un 1 magaziner.

Programul de lucru al personalului se desfășura, de regulă, de luni până vineri în intervalul orar 7- 15 pentru șef centru, asistent medical, lucrător social, bucătar și magaziner sau în ture de 12/24, 12/48 pentru pedagogii sociali.

Referitor la **participarea personalului centrului la cursuri de pregătire și perfecționare continuă**, situația se prezenta astfel: în cursul anului 2021, șeful de centru (psiholog) a acumulat un număr de 50 de credite recunoscute de către Colegiul Psihologilor din Romania, participând la cursuri de formare continuă și la o conferință internațională, aceste cheltuieli fiind suportate din buget propriu.

Trei salariați (pedagogi sociali) au participat în cursul anului 2021 la un work-shop în sistem online, organizat de catre Fundatia „Ajungem Mari” cu tema: *Comportamente dificile la preadolescenți și adolescenți*, curs în urma căruia, conform declarațiilor șefului de centru, **nu s-au**

eliberat adeverințe/ documente de participare. De asemenea tot pe parcursul anului 2021, șeful de centru a realizat instruiriri periodice pe temele specifice pandemiei, fară însă a elabora în acest sens o documentație specifică și o evidență scrisă a participanților, nefiind astfel respectate prevederile **Modulului X, Standard 1.3 din Anexa nr. 2 la Ordinul 25/ 2019** privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială (*Centrul asigură instruirea personalului și facilitează accesul acestuia la cursuri de perfecționare și formare profesională*).

c) condiții de cazare

Serviciul social **CPRU Baia Mare** funcționa într-o clădire structurată pe două niveluri, parter și etaj, acesta fiind localizat la etajul clădirii. Centrul ocupa o suprafață desfășurată de 303,43 mp și avea un număr de 16 încăperi.

Dormitorul pentru fete, ocupat la momentul vizitei de două beneficiare, avea o suprafață de 29,25 mp și era prevăzut cu 5 paturi, 5 noptiere, un raft pentru materiale. Fiecare pat avea saltea, pernă, pătură, cearceaf și față de pernă, toate într-o stare bună. **Dormitorul destinat băieților** în suprafață de 29,25 mp era dotat cu 5 paturi, 5 noptiere. Mobilierul existent în camere era unul adecvat destinației lui, camerele erau curate, aerisite, pavimentul era din parchet laminat, curat și bine întreținut, aveau ferestre din PVC cu geam termopan, cu instalații de iluminat și corpuri de încălzire funcționale, unele dintre ele, unde locuiau copii cu o perioadă de sedere mai mare, fiind personalizate cu obiecte ale acestora (jucării, postere etc.).

Izolatorul pentru gestionare patologiei infecto-contagioase era dotat cu 2 paturi, 2 noptiere, 1 măsuță, 1 scaun, avea o suprafață de 14,73 mp și era ocupat la momentul vizitei de o fată. Aceasta a fost prezentată, în ziua de 21.03.2022 în serviciul UPU cu tuse și stare febrilă, a fost diagnosticată cu pneumonie acută interstitială și s-a instituit, la recomandarea medicului de specialitate, tratament specific și izolare la domiciliu (centru).

Tot în cadrul centrului mai existau: **sală cu materiale educative**, dotată cu 2 rafturi, dulap, 1 noptieră, un birou, chiuvetă, cuier, 3 scaune, cu suprafață de 6,80 mp; **cameră de zi** cu 2 canapele, 1 fotoliu, televizor smart, 1 birou, 2 măsuțe, 1 calculator cu imprimantă, o bibliotecă cu 2 corpuși, în suprafață de aproximativ 30 mp, adecvată destinației sale și care conferea un climat plăcut, familial; **grup sanitar**, era unul mixt, compus din 3 cabine toaletă pentru băieți/ fete, 3 dușuri separate printr-o perdea cu șină, 2 chiuvete cu oglindă, cu suprafață de 12,92 mp, având pavimentul din gresie iar pereții placați cu faianță, ușor de curățat și de igienizat, fiind dotate cu

materiale consumabile uzuale (săpun, prosop, hârtie igienică); **spălătorie** dotată cu 1 mașină de spălat rufe, 3 rafturi pentru materiale de curătenie, 1 uscător pentru haine, în suprafață de 4,53 mp; **vestiar pentru personal**, dotat cu dulap, masă, scaun, de 5,64 mp; **dressing** dotat cu 3 dulapuri, 1 pantofar, 9,10 mp; **holuri (coridoare) în suprafață de** $(19.40+14.00+40.50+6.97)$ 80,87 mp, pe care se aflau 3 dulapuri, 2 pantofare și 2 cuiere pentru haine; **cabinet psihologic** în suprafață de 25,41 mp; **birou cu destinație de arhivă**, prevăzut cu rafturi, 1 masă, 1 scaun, cu suprafață de 10,86 mp; **sală de mese**, cu o capacitate de 12 locuri, cu 2 mese mari (6 persoane), 1 masă mică (4 persoane) și 12 scaune cu spătar în suprafață de 20,79 mp; **bucătărie** cu suprafață de 17,43 mp. Din declarațiile conducerii, personalul centrului nu avea un grup sanitar propriu motiv pentru care salariații utilizau același grup sanitar cu copiii, **ceea ce contravine prevederilor Ordinului 25/2019** privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială, Anexa nr. 2 - Standarde minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare organizate ca centre de primire în regim de urgență, pentru copilul abuzat, neglijat sau exploatat Modul VI S3.3 (*Centrul dispune de cel puțin un grup sanitar separat pentru personal*).

Toate aceste încăperi se aflau într-o stare corespunzătoare de curătenie, erau igienizate iar utilitățile și aparatura erau în stare de funcționare. Holurile erau dotate cu un sistem de supraveghere video.

Încălzirea și apă caldă erau asigurate în mod centralizat, sistemele de încălzire erau funcționale, apă rece și apă caldă fiind asigurate în permanență.

Activitățile specifice centrului erau reprezentate de activități educative, activități gospodărești, activități de recreere, socializare, consiliere și activități de reabilitare. De asemenea, o parte semnificativă a activității personalului centrului constă în clarificarea situației minorilor instituționalizați, pe linie de stare civilă și evidență a persoanelor, deoarece mare parte dintre ei, la data admiterii, nu dispuneau de acte de identitate, nu erau înscrise la un medic de familie, impunându-se, de asemenea, activități de evaluare în vederea orientării școlare și a înscierii într-o formă de învățământ.

Programul zilnic al copiilor instituționalizați era următorul: dimineața la ora 07:00 trezirea, la ora 07:30 micul dejun, apoi program școală, la ora 13:00 prânzul, orele 13:30 – 16:00 program de odihnă, de la ora 16:00 la ora 18:30 activități sau teme, ora 19:00 cina, urmând program de vizionare la televizor până la culcare.

Spălarea efectelor personale și a articolelor de îmbrăcăminte ale copiilor precum și spălarea, curățarea, igienizarea și călcatul rufăriei, se efectuau la nivelul centrului de către personalul acestuia.

d) asigurarea hranei

Hrana zilnică a beneficiarilor era preparată și porționată în bucătăria centrului de către personalul propriu calificat (1 bucătar), pe baza rețetarului, respectându-se numărul de porții și meniul.

Bucătăria cu suprafață de 17,43 mp, era dotată cu mobilier de bucătărie suspendat cu 2 corpuri inferioare, frigidere, ladă frigorifică, aragaz (plită pe gaz și cuptor electric), hotă pentru evacuare abur, cuptor cu microunde, robot de bucătărie, prăjitor de pâine, mixer, blender, fierbător ceai, cafetieră; Cămară 1 pentru alimente, dotată cu 2 rafturi, 3,30 mp ; Cămară 2 pentru alimente, dotată cu 3 rafturi, 3,30 mp.

Depozitarea alimentelor se făcea în spații special amenajate (magazia de alimente, cămară, utilaje frigorifice), în condiții menite să prevină modificarea proprietăților nutritive, organoleptice și fizico-chimice, precum și contaminarea microbiană. Probele alimentare se recoltau la fiecare masă, fiind păstrate în recipiente special pregătite și inscripționate, în frigidere, la temperatură de 3-4 grade C, timp de 48 ore.

Din examinarea meniurilor puse la dispoziție de către personalul Centrului, a rezultat faptul că beneficiarilor li se asigurau trei mese pe zi și două gustări și se urmărea asigurarea unei alimentații echilibrate și variate, în limitele alocărilor bugetare prevăzute de legislația în vigoare, respectiv 16,60 lei/zi/beneficiar și cu respectarea unui regim caloric zilnic situat în intervalul 2500-2800 calorii.

Servirea mesei se făcea în sala de mese. Meniul structurat pe 3 mese principale și 2 gustări era întocmit de asistentul medical, fiind aprobat de șeful centrului și apoi afișat la vedere, în sala de mese. În ziua efectuării vizitei, **exista un meniu săptămânal întocmit și afișat la loc vizibil**, având următoarea compoziție: **mic dejun-** pâine cu margarină, gem ceai cu lămâie; **gustare ora 10-** fructe; **prânz-** ciorbă țărănească cu carne de porc, sarmale, pâine (preparate pe care echipa de vizită le-a examinat, constatăndu-se că din punct de vedere organoleptic acestea erau corespunzătoare); **gustare ora 16-** eugenia; **cină-** crenvurști cu muștar, pâine, ceai cu lămâie. Din discuțiile cu beneficiarii prezenți, a rezultat faptul că aceștia erau mulțumiți de calitatea hranei oferite.

În intervalul 2021- 2022 martie, în rândul beneficiarilor CPRU Baia Mare, nu au fost înregistrate acte de conduită suicidară (tentative, suicide, ideeație suicidară) sau decese.

e) asigurarea dreptului la asistență medicală

În cadrul Complexului de servicii Baia Mare-Centrul de Primire în Regim de Urgență Baia Mare și Centrul Maternal, la parterul clădirii era amenajat un spațiu pentru acordarea asistenței medicale denumit **Sală de infirmerie**, care era dotată cu mobilier specific - pat de consultații, 2 birouri, 2 dulapuri, calculator, imprimantă, tensiometru, cântar adulți, cântar bebeluși, termometre digitale. La nivelul complexului erau angajate 2 asistente medicale cu program de lucru de 8 ore/zi. În sala de infirmerie, existau întocmite următoarele documente: **Registrul de tratamente medicale**, **Evaluarea medicală inițială** (formular), **Fișa medicală**, **Planul de intervenție pentru sănătatea copilului**.

Există **Procedura privind ocrotirea sănătății copilului**, disponibilă la sediul centrului însă aceasta nu era întocmită în conformitate cu prevederile punctului 9.2.3, Subsecțiunea 2:9.2 Cerințe generale, Secțiunea 9: Standardul 9 – Proceduri din Codul controlului intern managerial al entităților publice elaborat de Secretariatul General al Guvernului, aprobat prin Ordinul 600/ 2018, **nu conținea componente structurale minimale** în conformitate cu Anexa nr. 2 (aspecți menționate anterior).

Conform procedurii, la intrarea copilului în CPRU acesta era evaluat în serviciul UPU, sub aspectul aptitudinii de a intra în colectivitate. În termen de 48 de ore, asistentul medical efectua o **evaluare medicală inițială** în urma căreia se identifica medicul de familie al copilului, obținând totodată informații ce țin de istoricul medical al acestuia. În urma acestei evaluări inițiale, asistentul medical întocmea un **raport medical inițial**, care se regăsea în dosarul medical al copilului. Raportul medical inițial conținea informații cu privire la data consultației, tratamentele indicate, precum și modul în care trebuiau duse la îndeplinire. Asistentul medical afișa într-un loc accesibil și cunoscut de tot personalul, numele și coordonatele medicului și a altor cadre medicale de specialitate care puteau fi contactate în cazul unei probleme de sănătate a copilului, precum și numerele de telefon utile în cazul situațiilor care necesitau intervenție medicală de urgență. În urma evaluării inițiale a stării de sănătate a copilului admis în centru, asistentul medical al centrului stabilea măsurile de intervenție pe termen scurt, adaptate situației și nevoilor fiecărui copil. Astfel asistentul medical completa o fișă medicală pentru fiecare copil, în care erau trecute informații referitoare la antecedentele personale, imunizări, boli, răniri accidentale, alergii sau reacții adverse

la administrarea unor medicamente. Aceste fișe medicale le erau atașate documente medicale disponibile: buletine de analize, rezultate ale unor investigații, bilete de externare. Măsurile de intervenție pe termen scurt, tratamentele medicale recomandate în afecțiuni acute, erau consignate în **Fișa medicală a copilului**.

Persoanele cazate în centru beneficiau de medicamente gratuite, în baza unor prescripții medicale, eliberate de medicul de familie la care erau înscrise beneficiarii, sau de medici de altă specialitate. De asemenea, în cazul medicamentelor recomandate de medic care nu erau incluse pe liste de medicamente pentru care se asigură gratuitate, personalul medical întocmea referate către conducerea centrului, care asigura achiziționarea acestora din fondurile Direcției Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș. Medicamentele erau păstrate în condiții corespunzătoare de siguranță, în incinta infirmeriei și erau distribuite conform prescripției medicale, de către personalul de serviciu.

În cadrul CPRU, copiii nu își administrau singuri tratamentul medicamentos. Medicamentele de uz oral erau administrate de personalul medical, iar în lipsa acestuia de către personalul de îngrijire, pe baza unei scheme zilnice, întocmită de asistentul medical.

Consultațiile medicale de specialitate erau asigurate, pe baza biletului de trimis, emis de medicul de familie, prin prezentarea beneficiarilor însoțiți de personal din centru, la ambulatoriile de specialitate din rețea publică a sistemului de sănătate.

Pentru fiecare copil care beneficia de măsură de protecție în cadrul centrului se întocmea un Plan Special de Intervenție pentru sănătate care evidenția următoarele aspecte: tratarea medicală a consecințelor abuzului, neglijării, exploatarii, îndrumare, sprijin și consiliere pe probleme de sănătate, igienă și îngrijire personală, evaluări medicale periodice și la nevoie, cu ocazia îmbolnăvirilor intercurențe și a situațiilor de urgență, tratamente diverse, inclusiv cele de specialitate.

f) asigurarea dreptului la asistență psihosocială

Asistența psihologică era asigurată de un psiholog specialist, cu drept de liberă practică în specialitatea „Psihologie Clinică”, angajat cu normă întreagă, de 8 ore. Psihologul își desfășura activitatea într-un cabinet amenajat și dotat corespunzător care întrunea condițiile minime de confidențialitate și siguranță emoțională a pacientului, necesare furnizării unui act profesional corespunzător, respectiv, cabinetul era dotat tehnic cu 1 birou, 1 scaun, 1 calculator, 1 imprimantă, 2 dulapuri, 1 raft, 1 masă ovală, 6 scaune, 1 canapea, cu suprafață de 25,41 mp, iar metodologic,

existau instrumente psihologice licențiate precum Chestionarul de Autoevaluare a Sănătății Mentale - CASM, Sistemul de Evaluare Clinică - SEC, Inventarul de Personalitate Big Five Plus, Scala de Depresie Hamilton, Matricile Progresive Raven, Chestionarul gândurilor automate ATQ – Automatic Thoughts Questionnaire.

Psihologul întocmea rapoarte de evaluare și consiliere psihologică care cuprindeau date legate de evaluarea clinică, realizată cu instrumente precum Chestionar de Autoevaluare a Sănătății Mentale - CASM, Sistemul de Evaluare Clinică - SEC, Inventar de Personalitate Big Five Plus, Scala de Depresie Hamilton, Matricile Progresive Raven, Interviu clinic pe structură axială, Chestionarul Gândurilor Automate ATQ. De asemenea erau consemnate recomandări precum consilierea, evaluarea medicală și de specialitate precum și concluziile evaluării. Psihologul efectua evaluări inițiale și periodice ale copiilor din punct de vedere al dezvoltării mentale, a modului în care acesta era îngrijit și a împrejurărilor care au stat la baza stabilirii măsurii de protecție specială. Copiii beneficiau de intervenții personalizate, stabilite în baza unui Plan individualizat de protecție, elaborat în urma evaluării comprehensive și a reevaluărilor trimestriale ale evoluției dezvoltării fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale a copiilor/ tinerilor și a modului în care aceștia sunt îngrijiti.

Programul personalizat de consiliere psihologică presupunea realizarea următoarelor activități: Anamneza în urma interviului semi-structurat; Ședințe de consiliere privind separarea de familie sau de persoana apropiată; Discuții în jurul aspectelor din istoria personală pentru a reconstrui relația cu sinele dar și cu cei din jur. Din discuțiile purtate cu psihologul și din analiza documentelor, a rezultat faptul că ședințele de consiliere psihologică a minorilor se realizau, de regulă, cu frecvența de o ședință pe săptămână pentru fiecare beneficiar și la nevoie, în funcție de situațiile care impuneau intervenția psihologului.

De asemenea psihologul utiliza în practica sa curentă, instrumente precum: Fișă cu referire la **interpretarea separării**, Fișă privind **traseul școlar**, Fișă privind **importanța școlii în viața minorului**, Fișă **aspectelor pozitive și negative din istoria personală**, Fișă de **consiliere de grup** (minor și reprezentantul familiei naturale/extinse) privind monitorizarea modului în care reprezentantul minorului influențează dezvoltarea generală și recuperarea acestuia în centru, Fișă privind **consolidarea abilităților de viață independentă**, Fișă privind **dezvoltarea relațiilor personale prin integrare în grup extraînstituțional**, prin care psihologul încurajează minorul să-și construiască perspective viitoare pe care să le concretizeze prin înscrierea într-un grup

10

extraînstituțional: să facă sport, muzică, teatru sau orice altceva în funcție de abilitățile pe care consideră că ar putea să și le valorifice și dezvolte, Fișă de **identificare/ definire a posibilelor abuzuri trăite/ identificate**, Fișă de orientare școlară/profesională, Fișă privind **pregătirea în vederea schimbării măsurii de plasament în regim de urgență** (minorului îi se prezintă alternativele care pot înlocui măsura plasamentului în regim de urgență, respectiv reintegrarea familială, plasamentul familial, asistența maternală, casa de tip familial, ulterior psihologul îi explică minorului în ce constă fiecare măsură, asigurându-l că beneficiază de suportul echipei CSCMCPRU pentru a identifica varianta pe care o consideră cea mai potrivită.)

Nu există însă un Registrul la nivelul Cabinetului psihologic, privind o evidență centralizată a actelor profesionale desfășurate de psiholog în vederea furnizării serviciilor de asistență psihologică, potrivit Hotărârii Colegiului Psihologilor din România nr. 3/2013 privind evidența profesională a psihologilor cu drept de liberă practică. *Psihologul trebuie să întocmească un Registrul de evidență a actelor profesionale (art. 2 alin. (1) lit. a, coroborat cu Anexa 1 din Hotărârea menționată), unde să fie consignate activitățile psihologice desfășurate de psiholog, aceasta activitate reprezentă un proces necesar și obligatoriu pentru desfășurarea optimă a activității profesionale.*

În cursul anului 2021, psihologul centrului a acumulat un număr de 50 de credite profesionale, recunoscute de către Colegiul Psihologilor din Romania, participând la cursuri de formare continuă și o conferință internațională. Astfel, în perioada 18-21 noiembrie 2021, psihologul a participat la Congresul „Cercetarea modernă în psihologie – ediția a 15-a”, organizat de către „Asociația pentru studii Calitative și interculturale în psihologie – Sibiu” și în perioada 3 – 20 ianuarie 2022, a participat online la Cursul de formare profesională continuă „Evaluarea personalității - de la normalitate la patologie”, organizat de către „Asociația Română de hipnoză clinică, relaxare și terapie ericksoniană”.

În ceea ce privește **încurajarea menținerii relațiilor socio-familiale** ale copiilor, toate minorele prezente în centru mențineau legătura cu familia de două ori pe săptămână: o dată telefonic, având acces la telefonul fix al centrului și o dată prin vizită la sediul centrului. Vizitele se desfășurau în holul centrului, iar pe parcursului anului 2022 minorele au fost vizitate de mame, respectiv I.M. a avut 4 vizite, H.S, 2 vizite, iar V.A., 1 vizită, potrivit **Registrului de vizite**. Personalul de serviciu monitorizează vizitele copilului și consemnează în Registrul de vizite frecvența acestora, comportamentul vizitatorului și a persoanei vizitate precum și observații

personalizate în funcție de fiecare caz în parte. Psihologul mediază dacă se impune relația copilului cu părintele, consiliază cuplul părinti/copii, astfel încât vizitele să conducă la consolidarea relațiilor dintre aceștia. Centrul asigura un spațiu amenajat desfășurării vizitelor dintre copii și părinți, care aveau loc întotdeauna sub supravegherea personalului de serviciu. Psihologul evaluează săptămânal modul în care relațiile copiilor cu părinții și alte persoane apropiate influențează starea psihică, emoțională și comportamentul acestora. În cazul în care vizitatorii devin agresivi, se protejează copilul, respectiv, se scoate din spațiul destinat vizitei iar dacă se impune, se solicită prin serviciul de urgență 112, intervenția poliției pentru a atenua conflictul. De asemenea, dacă aparținătorii devin agresivi la telefon, se oprește con vorbirea telefonică și se întocmește, în scris, o Notă Informativă în care se descrie evenimentul respectiv.

Psihologul este implicat și în gestionarea și medierea situațiilor deosebite care apar în cadrul Centrului, respectiv, copiii beneficiază de consiliere psihologică în cazurile incidentelor precum furt, agresiuni, absenteism etc. În cazurile copiilor care părăsesc centrul fără permisiune, se implică inclusiv prin includerea acestora, la revenirea în Centru, într-un program de consiliere psihologică și psiho-socială. În cursul anului 2021 au avut loc 24 de evenimente deosebite, săvârșite de tineri cu vîrstă între 14-18 ani, evidențiate în Registrul de evenimente deosebite, după cum urmează: 21 situații de plecare voluntară de pe locație sau de la orele de curs de la școală, fără revenirea în centru; 1 minor cu probleme de comportament; 1 minor arestat pentru abuz sexual asupra nepoatei AMP (anterior instituționalizării în CPRU); 1 minoră furt telefon de la familia AMP la care se afla în proces de potrivire în vederea schimbării măsurii de protecție. În toate cazurile de evenimente deosebite a fost informat șeful de centru, conducerea DGASPC și Poliția. În anul 2022 existau două consemnări de incidente deosebite, respectiv două plecări fără permisiune.

Cu privire la reglementarea și organizarea modului de preluare a sugestiilor, sesizărilor și reclamațiilor copiilor din CPRU, la intrarea în centru este montată o cutie pentru colectarea sugestiilor, sesizărilor și reclamațiilor copiilor din centru, pentru a putea fi luate măsurile care se impun. Copiii din CPRU sunt informați de către șeful de centru că au posibilitatea să își exprime nemulțumirile în scris, formulând o sesizare pe care personal o vor putea depune în cutia de reclamații și sugestii de la intrarea în centru. Conținutul cutiei este verificat săptămânal de șeful centrului, în prezența a doi copii. Sugestiile, sesizările, reclamațiile depuse în cutia cu

această destinație sunt înregistrate într-un registru de evidență, cu dată și număr. În registru este consemnat de asemenea și modul cum s-a soluționat reclamația sau sesizarea.

g) discuții cu beneficiarii

În urma discuțiilor avute cu membrii echipei de vizită, în particular, cele trei beneficiare ale centrului au afirmat că sunt mulțumite de condițiile din centru „doamnele se poartă frumos cu ele, mâncarea este gustoasă, însă cu toate acestea sunt nerăbdătoare să plece de acolo deoarece nu pot ieși în oraș când vor”. Referitor la dreptul beneficiarilor de a-și exprima liber opiniile, aceștia au spus că dacă au vreo problemă, **mai degrabă se adresează verbal, șefei de centru (care exercita și atribuțiile de psiholog) decât să utilizeze cutia pentru sugestii și reclamații.**

3. Recomandări

Având în vedere aspectele constatate, în temeiul art. 43 alin. (1) și art. 47 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Plasament în Regim de Urgență Baia Mare să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Elaborarea tuturor procedurilor operaționale în conformitate cu prevederile punctului 9.2.3, Subsecțiunea 2:9.2 Cerințe generale, Secțiunea 9: Standardul 9 - Proceduri din Codul controlului intern managerial al entităților publice elaborat de Secretariatul General al Guvernului, aprobat prin Ordinul **600/2018** și includerea în proceduri a componentelor structurale minime, în conformitate cu Anexa nr. 2 - Procedura documentată din Codul controlului intern managerial al entităților publice;
2. Asigurarea unei pregătiri profesionale continue pentru lucrătorii centrului, care să ofere o formare actualizată, într-un mediu organizat, cu privire la modul de interacțiune și de abordare a persoanelor aparținând unor categorii vulnerabile precum este cea din care beneficiarii serviciilor acestui centru fac parte;
3. Întocmirea unui registru de evidență a actelor profesionale ale psihologului, unde să fie consemnate și înregistrate toate activitățile specifice desfășurate de către psiholog;

4. Încurajarea beneficiarilor, concomitent cu oferirea de garanții privind confidențialitatea, în caza de procedura de depunere a sugestiilor și reclamațiilor, fără teama unor repercusiuni din partea personalului din centru;